

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо підтримки позичальників, майно яких було знищено або зазнало пошкоджень внаслідок збройної агресії російської федерації проти України» (реєстр. № 7441-1 від 14.06.2022), поданий народними депутатами України Гетманцевим Д. О. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Метою проекту Закону, який згідно з пунктом 1 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, є підтримка позичальників, майно яких було знищено або зазнало пошкоджень внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

Законопроект є альтернативним до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо підтримки позичальників, які втратили майно у зв'язку з веденням бойових дій» (реєстр. № 7441 від 07.06.2022). Основні відмінності альтернативного законопроекту передбачають:

1) уточнення норм Податкового кодексу України (далі – Кодекс) щодо визначення суми боргу (кредиту) платника податку за кредитом, що підлягає прощенню (анулюванню).

Законопроектом пропонується внести зміни до Кодексу, якими розширити перелік ознак безнадійної заборгованості і доповнити підпункт 14.1.11 пункту 14.1 статті 14 Кодексу новим підпунктом «і», згідно з яким безнадійною заборгованістю визнається заборгованість позичальника за кредитом, що підлягає прощенню (анулюванню) згідно із законопроектом.

Крім цього, передбачено підпункт 165.1.55 пункту 165.1 статті 165 Кодексу доповнити положенням, згідно з яким сума боргу (кредиту) платника податку за кредитом, що підлягає прощенню (анулюванню) згідно з пунктами 8 – 16 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про споживче кредитування» або пунктами 20 – 27 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» Цивільного кодексу України, не включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку на доходи фізичних осіб;

2) уточнення видів майна, яке є предметом застави за кредитами, які підлягають замороженню або прощенню;

3) розмежування кредитів на ті, що підлягають замороженню і ті, що підлягають прощенню;

4) охоплення передбаченими процедурами нерухомого майна, яке було придбано у забудовника з розстроченням або відстроченням платежів;

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000099F72E005FA89900

Підписувач Воробей Світлана Іванівна

Дійсний з 24.09.2021 14:48:32 по 24.09.2023 14:48:32

Міністерство фінансів України

11220-03-3/15066 від 13.07.2022

- 5) визначення порядку повідомлення позичальником (його представником) кредитора про статус зруйнованого або пошкодженого майна;
- 6) встановлення порядку дій кредитора при отриманні заяви позичальника (його представника) залежно від статусу майна;
- 7) передбачення механізму компенсації кредитору прощених позичальнику сум.

Аналогічними положеннями щодо «замороження» кредиту, прощення кредитором (анулювання) відсотків, а також прощення (анулювання) всієї заборгованості за кредитом пропонується доповнити розділ IV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про споживче кредитування».

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Прийняття законопроекту не потребуватиме додаткових коштів з Державного бюджету України.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Вартісна величина впливу буде залежати від величини суми кредитів, визначених законопроектом, прощених (анульованих) банками-кредиторами.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Проект Закону відповідає законам, що регулюють бюджетні відносини.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Крім змін до Кодексу, положеннями законопроекту пропонується внести зміни до Прикінцевих та перехідних положень Цивільного кодексу України і розділу IV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про споживче кредитування».

Щодо запропонованих змін слід зауважити, що фінансові установи здійснюють свою діяльність відповідно до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».

Фінансові установи надають послуги з кредитування за рахунок залучених коштів на власний ризик, здійснюючи фінансові операції з активами в інтересах третіх осіб за власний рахунок чи за рахунок цих осіб, а у випадках, передбачених законодавством, і за рахунок залучених від інших осіб фінансових активів, з метою отримання прибутку або збереження реальної вартості фінансових активів.

З огляду на зазначене, норми законопроекту можуть вплинути на здатність банків та інших фінансових установ своєчасно виконувати свої зобов'язання перед вкладниками та іншими кредиторами, а також у цілому створити додаткові ризики для стабільності фінансової системи в умовах війни.

Відповідно до законів України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про Національний банк України» та «Про споживче кредитування» державне регулювання і нагляд на індивідуальній та консолідованій основі на ринках банківських і небанківських фінансових послуг за діяльністю фінансових установ та інших осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги в межах, визначених Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та іншими законами України, здійснює Національний банк України.

Тому законопроект має бути проаналізований регулятором щодо його впливу на функціонування банківської системи та інших фінансових установ.

Крім того, положеннями законопроекту передбачено отримання позичальником згідно із законом компенсації від держави за знищене внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації, майно.

Тому вважаємо, що спочатку треба на законодавчому рівні врегулювати питання щодо компенсації за знищене майно внаслідок бойових дій і надалі врегулювати кредитні взаємовідносини. В іншому випадку збитки держави не будуть оцінені, а банківська система втратить свою стабільність.

З огляду на викладене, проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо підтримки позичальників, майно яких було знищено або зазнало пошкоджень внаслідок збройної агресії російської федерації проти України» підтримується з урахуванням зазначених зауважень і пропозицій.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Світлана ВОРОБЕЙ